

Abstrakt

Záměrem této práce je podat ucelený výklad konceptu kontextuální predikce. Tento jev se vyskytuje v průběhu větného zpracování a lze jej definovat jako aktivní předvídání příchozího jazyka na základě dostupného kontextu. V teoretické části je nejprve předložen přehled relevantního výzkumu v dané oblasti. Zmíněno je několik studií zkoumajících rozsah a možné podoby prediktivního zpracování vět. Důraz je rovněž kladen na teorie obecných mechanismů kontextuální predikce i jejího praktického významu pro zpracování jazyka. Práce se nicméně zaměřuje především na využití pádové morfologie k prediktivnímu zpracování tématických rolí. Empirická část tuto problematiku aplikuje na český jazyk. Součástí dané části je experiment, který zkoumal možnost prediktivního využití pádů při zpracování českých vět. Za tímto účelem experiment měřil oční pohyby při souběžné prezentaci vět s vizuálním kontextem. Přestože experiment jasně potvrdil přítomnost kontextuální predikce ve zpracování českých vět, vliv pádové morfologie na prediktivní zpracování zůstává sporný.

Klíčová slova: predikce, kontext, zpracování jazyka, psycholingvistika